

POLÍTICA D'ÚS D'EINES I ALGORITMES D'INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

mercabarna

Versió	Data d'aprovació	Elaborat per	Aprovat per
1.0	15/12/2025	Unitat de Riscos i Compliment / Àrea Estratègia, Innovació i Transformació Digital	Consell d'Administració

Índex

1. Objecte de la Política	4
2. Abast.....	4
3. Principis d'actuació	5
4.Riscos de la intel·ligència artificial	6
5. Tipologia de pràctiques.....	7
6. Model de gestió	8
7. Conseqüències d'incompliments.....	9
9. Aprovació i entrada en vigor	10
10. Revisió i seguiment	10

1. Objecte de la Política

Els **sistemes d'intel·ligència artificial**, segons la definició establerta per la Comissió Europea, són *“sistemes tecnològics dissenyats per humans que, davant d'un objectiu o problema complex, prenen decisions i resolen els problemes mitjançant la recollida de dades del seu entorn, interpretant-les i utilitzant-les per decidir quina és la millor acció per aconseguir l'objectiu establert. Els sistemes IA poden **utilitzar regles predefinides o aprendre a partir de l'experiència**, adaptant el seu comportament segons els resultats obtinguts. Aquesta disciplina inclou tècniques com l'aprenentatge automàtic (aprenentatge profund i per reforç), el raonament automàtic (planificació, cerca i optimització) i la robòtica (combina sensors, control i actuadors per actuar amb el món físic)”*.

La finalitat de la Política d'Ús d'Eines i Algoritmes d'Intel·ligència Artificial (en endavant, **“Política IA”**) és establir els principis rectors i les pautes generals d'actuació que han de regir el disseny, desenvolupament, implementació i ús d'eines i algoritmes d'Intel·ligència Artificial (en endavant, **“IA”**) dins l'organització.

Aquesta Política IA té per objecte garantir que l'ús de la IA es dugui a terme de manera **responsable, transparent, segura i fiable**, garantint en tot moment el compliment de la legislació vigent, així com les disposicions internes de Mercabarna.

Per tot això, la **Política IA** s'emmarca dins de la cultura de compliment, ètica empresarial i respecte envers a la normativa aplicable, tant interna com externa, tenint en compte no només els interessos de la pròpia organització, sinó també les necessitats, expectatives i drets dels seus grups d'interès.

2. Abast

La present Política és de **caràcter global i d'obligat compliment** per a totes les persones treballadores que formen part de Mercabarna, independentment del seu càrrec, funció i/o nivell de responsabilitat dins de l'organització.

A més, aquesta Política podrà fer-se extensiva, total o parcialment, a terceres parts que interactuïn amb Mercabarna, sempre que el seu compliment sigui pertinent en funció de la finalitat i la naturalesa de la relació, complint amb els processos de diligència deguda.

En tot cas, la Política IA **serà d'aplicació obligatòria** per aquelles terceres parts amb les quals s'estableixi una relació professional que impliqui l'accés, ús o gestió d'eines d'IA

generativa, o que participi en activitats que comportin l'ús d'eines o plataformes d'IA generativa en nom de Mercabarna.

3. Principis d'actuació

L'ús de sistemes d'IA per part de Mercabarna es regirà pels següents principis:

- **Compliment de la legalitat:** Totes les accions derivades de l'ús de la IA compliran amb la legislació vigent i les normatives aplicables a Mercabarna.
- **Ètica i responsabilitat:** L'ús de la IA s'ha d'alinejar amb els valors corporatius de Mercabarna i amb el *Codi Ètic i de Conducta* de l'organització, evitant qualsevol pràctica contrària a aquests.
- **Transparència:** Els sistemes d'IA es dissenyaran i utilitzaran amb total transparència, de manera que es pugui comprendre el seu propòsit, funcionament i impacte.
- **Equitat i tracte just:** Els sistemes d'IA s'hauran d'utilitzar garantint el respecte, la igualtat de tracte i la no discriminació envers totes les persones treballadores i parts interessades.
- **Confidencialitat i secret professional:** Les persones que utilitzin els sistemes d'IA hauran de preservar la confidencialitat de la informació, especialment quan aquesta constitueixi com a secret empresarial, evitant-ne la seva difusió indeguda.
- **Protecció de dades personals:** Mercabarna vetllarà perquè el desenvolupament i ús dels sistemes d'IA es faci conforme a la normativa vigent en matèria de protecció de dades personals vigent.
- **Respecte als drets de propietat intel·lectual:** L'ús dels sistemes d'IA per part de Mercabarna respectarà els drets de propietat intel·lectual en tots els seus aspectes. En cap cas, s'utilitzarà per restringir, limitar o condicionar la capacitat creativa de les persones artistes ni per menyscar la seva participació personal en el procés de producció de les seves pròpies obres.
- **Diligència deguda i prevenció proactiva:** Mercabarna adoptarà les mesures que resultin necessàries per garantir el bon ús dels sistemes d'IA i prevenir conductes contràries a la normativa vigent.
- **Cultura innovadora:** Amb la finalitat de disminuir el pensament de grup i mitigar els biaixos inconscients i les creences limitadores, Mercabarna vetllarà perquè el disseny, el desenvolupament i l'aplicació de les eines d'Intel·ligència Artificial i dels algorismes estiguin alineats amb l'estratègia d'innovació, que persegueix mantenir-la a l'avantguarda de les noves tecnologies i els models de negoci

disruptius, fomentant una “cultura innovadora” que impregni tota l'organització i promogui ambients de treball motivadors que afavoreixin i premiïn la generació d'idees i de pràctiques innovadores.

- **Supervisió i autonomia:** Els sistemes d'IA permetran que el seu funcionament sigui monitoritzat per persones físiques expertes de Mercabarna, garantint el seu correcte funcionament i el compliment normatiu.
- **Coneixement i formació:** Totes les persones treballadores rebran formació adequada sobre el bon ús i desenvolupament dels sistemes d'IA, així com sobre els principis ètics i legals associats.
- **Consulta amb experts legals:** Quan sigui necessari, Mercabarna recaptarà assessorament legal especialitzat per garantir el compliment de les obligacions jurídiques derivades de l'ús dels sistemes d'IA.

4. Riscos de la Intel·ligència Artificial

Tot i que la IA té el potencial de transformar les operacions i millorar l'eficiència, també comporta una sèrie de riscos que cal identificar, gestionar i mitigar adequadament. Entre els principals riscos es destaquen:

- **Dades esbiaixades:** Si les dades utilitzades per a entrenar els models d'IA estan esbiaixades, les decisions preses per aquests models poden esdevenir injustes o discriminatòries.
- **Falta de transparència:** La complexitat dels models d'IA pot dificultar la comprensió del seu funcionament, la qual cosa pot generar manca de confiança en les decisions.
- **Seguretat i privacitat:** Els sistemes d'IA poden ser vulnerables als atacs cibernètics, el que pot posar en perill la integritat i la privacitat de les dades.
- **Dependència de la tecnologia:** Un ús excessiu de la IA pot portar a una dependència de la tecnologia que esdevé problemàtica en cas d'errors, manipulacions o fallades en el sistema.

Un dels tipus més utilitzats d'intel·ligència artificial actualment són els **sistemes d'Intel·ligència Artificial generativa** (en endavant, “**sistemes GenAI**”), com ara el “ChatGPT”, que es tracten de sistemes especialitzats capaços de generar textos, imatges o altres tipus de contingut basant-se en patrons apresos, però no tenen la capacitat de raonament general o comprensió, sinó que operen mitjançant les dades del seu d'entrenament.

A més dels riscos generals exposats anteriorment, l'ús de sistemes GenAI presenta alguns riscos específics:

- Generació de contingut inapropiat o fals:** Tot i estar dissenyats per oferir respostes útils i precises, aquests sistemes poden generar informació incorrecta, enganyosa o inadequada.
- **Interpretació incorrecta de les entrades:** Els sistemes GenAI poden malinterpretar les instruccions o no entendre completament el context proporcionat per la persona usuària, cosa que pot donar lloc a respostes incorrectes o confuses.
- **Ús indegut:** Sense una supervisió adequada, els sistemes GenAI poden ser utilitzats per a finalitats malicioses, com la propagació de desinformació, notícies falses o manipulació de continguts.
- **Riscos relacionats amb la propietat intel·lectual:** L'ús de la Intel·ligència Artificial pot plantejar diversos riscos en relació a la propietat intel·lectual.
 - **Infracció de drets:** Els models de GenAI s'entrenen amb grans volums de dades, que poden incloure contingut protegit per drets d'autor. Tot i que l'entrenament pot estar emparat per excepcions legals, la generació posterior de contingut similar pot donar lloc a infraccions dels drets d'autor.
 - **Creació de noves obres:** La generació d'obres per part de sistemes GenAI planteja dubtes sobre la propietat dels drets d'autor, atès que la legislació vigent actual sovint no contempla aquestes situacions.

5. Tipologia de pràctiques

Qualsevol ús d'un sistema d'IA ha de respectar les condicions d'ús i els principis d'actuació establerts en aquesta Política, en el Codi Ètic i de Conducta, així com en la normativa vigent aplicable. En tot cas, les persones han de ser plenament conscients dels riscos potencials que l'ús d'aquests sistemes pot comportar.

- **PRÀCTIQUES PROHIBIDES**

No està permès l'ús dels sistemes d'IA en els següents casos:

- Incloure **dades personals o sensibles**.

- Entrenar o alimentar els sistemes d'IA no autoritzats amb **dades professionals** de l'organització.
- Generar o difondre **continguts enganyosos, manipulats o falsificats** mitjançant IA.
- Utilitzar la IA en **processos vinculats a contractes sense revisió i supervisió humana**.
- **Automatitzar decisions** que afectin persones sense supervisió humana.
- Utilitzar eines d'IA **no autoritzades** per l'organització.
- **Imitar o suplantar identitats** amb IA.
- Generar o utilitzar continguts amb IA que **vulnerin els drets de propietat intel·lectual**.
- Utilitzar l'IA per **vigilar, monitoritzar o analitzar persones** sense base legal.
- Emprar l'IA **vulnerant la normativa** tant interna com externa d'aplicació a l'organització.

- **PRÀCTIQUES SUSCEPTIBLES DE RISC (REQUEREIXEN AUTORITZACIÓ PRÈVIA)**

Les següents pràctiques, pel seu nivell de risc, requeriran autorització expressa del Departament de Tecnologies i Transformació Digital abans de ser implementades:

- **Processar grans volums de dades**, encara que estiguin anonimitzades.
- Connectar eines d'IA no autoritzades a **bases de dades internes**.

Aquest llistat no és exhaustiu i, davant qualsevol ús que no figuri anteriorment i que pugui comportar risc, la persona haurà de consultar-ho amb el Departament de Tecnologies i Transformació Digital abans de procedir.

6. Model de gestió

Mercabarna establirà els mecanismes de control que siguin raonables i eficaços per garantir la correcta utilització dels sistemes d'IA, incloent-hi revisions periòdiques, canals de comunicació interns i procediments d'identificació i resolució d'incidències, amb l'objectiu de detectar qualsevol problema o desviació respecte als resultats esperats o a la normativa aplicable.

En línia amb l'anterior, el Comitè de Seguretat de la Informació i de la Intel·ligència Artificial (CSIIA) serà l'òrgan encarregat de vetllar pel compliment de la present Política i per la correcta gestió dels sistemes d'IA. En tot cas, el Delegat de Protecció de Dades i el Responsable de Seguretat de la Informació tindran un paper primordial en la supervisió i control dels sistemes d'IA.

A nivell corporatiu, **no es podran utilitzar sistemes d'IA que no hagin estat prèviament aprovats per l'òrgan intern designat**. El procediment d'homologació d'aplicacions d'IA serà regulat mitjançant el procediment intern corresponent.

L'única eina autoritzada per a ús corporatiu és, a data actual, **Microsoft Copilot**, la qual ha estat degudament avaluada i validada per garantir la protecció de dades i el compliment normatiu.

7. Conseqüències d'incompliments

L'incompliment de les disposicions establertes en la present Política o la comissió de qualsevol conducta que sigui contrària a la normativa aplicable, tant externa com interna, podrà donar lloc a **sancions disciplinàries**, que seran determinades conforme al principi de proporcionalitat en funció de la gravetat dels fets, sense perjudici de les sancions administratives o penals que poguessin resultar d'això.

En cas que l'incompliment sigui atribuïble a una persona treballadora de Mercabarna, s'aplicarà el règim disciplinari establert en el Conveni Col·lectiu d'aplicació, o el seu cas, en la legislació laboral aplicable.

Per contra, si es produeix un incompliment per part d'un tercer/a en relació a Mercabarna, aquesta circumstància podrà suposar l'aplicació de penalitzacions, reclamacions legals o, fins i tot, la finalització de la relació professional o contractual.

8. Comunicació conductes il·lícites

La present Política estableix l'obligació inexcusable d'informar, a través dels canals habilitats a aquest efecte, sobre els fets o comportaments que puguin ser constitutius d'un incompliment de la normativa aplicable.

Per això, totes les persones treballadores de Mercabarna, així com qualsevol persona que tingui algun tipus de relació amb l'organització, hauran d'informar de qualsevol incompliment que s'estigui, o s'hagi produït, en el desenvolupament de les activitats de l'organització.

En aquest sentit, Mercabarna facilita un **Sistema Intern d'Informació** que permet comunicar conductes contràries a la normativa. Aquest sistema inclou un Canal Intern d'Informació, que garanteix comunicacions segures i confidencials, amb la possibilitat de fer-les de forma anònima.

El Canal Intern d'Informació es troba a disposició de totes les persones a la pàgina web corporativa de Mercabarna.

9. Aprovació i entrada en vigor

La present Política ha estat aprovada en data de **15 de desembre de 2025**, entrant en vigor des de la data de la seva aprovació per part del Consell d'Administració. Aquest document serà plenament vigent mentre no es produeixin modificacions posteriors que impliquin una revisió i actualització del seu contingut.

10. Revisió i seguiment

Mercabarna es compromet a garantir que l'ús dels sistemes d'IA que es duguin a terme compleixin estrictament amb la normativa vigent, tant interna com externa, destacant el contingut d'aquesta Política.

Per això, la Política estarà subjecte a un procés de revisió i seguiment periòdic, sota la supervisió del Comitè de Seguretat de la Informació i de la Intel·ligència Artificial. No obstant això, qualsevol modificació rellevant sobre el present document serà aprovat pel Consell d'Administració.